

Horváth Béla könyve befejezéseként egy összegzést is megfogalmaz, ez azonban csak látszólagos szintézis, tud még itt is újat mondani: bizonyítja, hogy a szakrális és folklórmotívumok elsősorban a délföldi élményekhez köthetők, a *Tiszazugot* a *Holt vidék*, a *Falu*, a *Téli éjszaka* világképi előzményeként vizsgálja, felhívja a figyelmet Hermann Antal és Hornyánszky Gyula szemináriumainak a költő folklorizmusa felőli jelentőségére, megfogalmazza, hogy a József Attila-i folklorizmusnak többszörös fedezete is volt, közülük csak egy, hogy a költő a népdalban és népballadában a modern líra áttételességére és szürrealisztikus asszociációira lel rá.

N. Horváth Béla könyve új szempontokat adott a József Attila-kutatáshoz, gazdagította nemcsak a szakirodalmat, de eddigi ismereteinket is, számos, már eddig is elemzett műről is új összefüggéseket tárt föl, s előtérbe helyezett olyan műveket, melyeket éppen a választott módszer eredményeként „fedezett fel”. Sikerült igazolnia, hogy a folklorizmus nem pusztán poétikai elv és művészeti módszer, hanem része egy sajátos költői magatartásformának, s úgy tűnik, vizsgálata a korszak más költői életműveire is érvényesíthető. (*Babits Kiadó, 1992.*)

*Szigeti Lajos Sándor*

